

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U MRKONJIĆ GRADU
Broj: 075-0-Su-24-000 396
Dana, 30.12.2024. godine

**AKCIONI PLAN
ZA UNAPREĐENJE RODNE
RAVNOPRAVNOSTI 2025-2027.**

**OSNOVNI SUD
U MRKONJIĆ GRADU**

UVODNI DIO

Visoki i sudski tužilački savjet Bosne i Hercegovine je krajem oktobra 2020. godine usvojio Strategiju za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH, a koja je izrađena u saradnji sa sudskom administracijom Švedske. Navedenom Strategijom su postavljeni strateški ciljevi za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu u BiH.

Strategijom je takođe definisano da su rukovodioci pravosudnih institucija odgovorni za njenu implementaciju, te da će obavezno uključiti osoblje oba pola na svim nivoima unutar institucije u procesu implementacije, odnosno donošenja i primjene akcionih planova, čiji je krajnji cilj eliminacija rodnih stereotipa odnosno donošenja pogrešnih zaključaka zasnovanih na anaprijed stvorenim uvjerenjima, umjesno na nivou činjenica.

Dana, 22.09.2022. godine, usvojene je Akcioni plan za unapređenje rodne ravnopravnosti u Osnovnom sudu u Mrkonjić Gradu, a kojim je predviđeno sprovođenje niza aktivnosti kako bi se realizovali strateški ciljevi koji su predviđeni u Strategiji za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH.

Većina planiranih aktivnosti iz Akcionog plana je uspješno realizovana u predviđenom roku, te je tako sprovedena početna edukacija zaposlenih, donesen je programa obuke, postavljanja je kutija za anonimno prijavljivanje, doneseno je saopštenje u vezi politike nulte tolerancije koje je objavljeno na web stranici i oglasnoj tabli suda. Uspješno je realizovana i aktivnost anketiranja zaposlenih, i to dva puta, krajem 2022. i krajem 2024. godine. Anketiranje zaposlenih je sprovedeno kako bi se utvrdio stepen znanja i nivo svijesti zaposlenih o pojmu roda, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi. U obe ankete je učestvovao veći broj zaposlenih u Sudu, što ukazuje na njihovu zainteresovanost za temu rodne ravnopravnosti. Na osnovu rezultata ankete je utvrđeno da većina ispitanika/ca razumije osnovne pojmove iz oblasti rodne ravnopravnosti kao i da razumije šta predstavlja seksističko ponašanje i seksualno uznemiravanje, te da na njihovom radnom mjestu nema problema takve prirode. Realizovana je i aktivnost koja se odnosila na popunjavanje upitnika od strane osoba koje dolaze u kontakt sa Osnovnim sudom u Mrkonjić Gradu, a na osnovu rezultata upitnika može se zaključiti da osobe koje dolaze u kontakt sa Sudom razumiju šta je seksizam i kakvo se ponašanje može smatrati seksističkim, te da se zaposleni u Sudu prema njima odnose sa poštovanjem i uvažavanjem bez obzira na pol.

Izazov u realizaciji Akcionog plana su predstavljale aktivnosti koje su se odnosile na dalju edukaciju zaposlenih i promovisanje rodno senzitivnog jezika, s obzirom na nedovoljan broj obuka na temu rodne ravnopravnosti, nedostatak promotivnog materijala i nedostatak finansijskih sredstava za angažovanje edukatora, ali i opterećenost zaposlenih redovnim poslovima.

Imajući u vidu analizu provedenih aktivnosti iz Akcionog plana, Osnovni sud u Mrkonjić Gradu će u narednom periodu staviti akcenat na aktivnosti koje nisu dovoljno realizovane u prethodnom periodu, odnosno aktivnosti koje se odnose na edukaciju zaposlenih i promovisanje i korišćenje rodno senzitivnog jezika, ali će se i dalje kroz ankete i upitnike redovno pratiti i analizirati stanje i nivo svijesti zaposlenih i osoba koje dolaze u kontakt sa Sudom o rodnom pitanjima.

Radna grupa je pripremila novi trogodišnji akcioni plana za unapređenje rodne ravnopravnosti koji će se primjenjivati u Osnovnom sudu u Mrkonjić Gradu u periodu od 01.01.2025-31.12.2027. godine i dostavila ga predsjedniku suda na usvajanje.

GLAVNI DIO

STRATEŠKI CILJ 1

/Rukovodioci/rukovoditeljice pravosudnih institucija i ostali uposlenici/uposlenice postavljaju, kao jedan od prioriteta institucije, unapređenje znanja i nivoa svijesti o pojmu roda, rodnim normama, metodi gender mainstreaminga, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi/

Aktivnosti gender mainstreaming-a za ostvarivanje strateškog cilja 1 su sljedeće:

1.1. Edukacija zaposlenih, nosilac aktivnosti je radna grupa za izradu Akcionog plana, **rok** za realizovanje aktivnosti je II I IV kvartal 2025. godine i II kvartal 2026. godine i II kvartal 2027. godine, **očekivani rezultat**- veći stepen znanja i nivoa svijesti zaposlenih o pojmu roda, rodnoj ravnopravnosti i jednakom pristupu pravdi.

1.2. Promovisanje i uvođenje korišćenja rodno senzitivnog jezika u svim segmentima rada, nosilac aktivnosti je radna grupa za izradu Akcionog plana, **rok** za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2025. godine, I kvartal 2026. godine i II kvartal 2027. godine, **očekivani rezultat**- šira upotreba rodno senzitivnog jezika u radnom okruženju.

STRATEŠKI CILJ 2

/Rukovodioci/rukovoditeljice pravosudnih institucija i ostali uposlenici/uposlenice osiguravaju da su u radnim procesima u pravosudnim institucijama obuhvaćena pitanja rodne ravnopravnosti i jednakog pristupa pravdi, kao dio ciljeva radnih procesa institucije/

Aktivnosti gender mainstreaming-a za ostvarivanje strateškog cilja 2 su sljedeće:

2.1. Anketiranje zaposlenih, nosilac aktivnosti je sekretar suda, **rok** za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine i IV kvartal 2027. godine, **očekivani rezultat**- utvrditi nivo svijesti i potrebe preduzimanja aktivnosti na temu rodne ravnopravnosti, rodnih predrasuda i stereotipa.

2.2. Analiza internih akata Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu, nosilac aktivnosti je radna grupa, **rok** za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine, **očekivani rezultat**-utvrditi stepen upotrebe rodno senzitivnog jezika u internim aktima Suda.

STRATEŠKI CILJ 3

/Rukovodioci/rukovoditeljice pravosudnih institucija i ostali uposlenici/uposlenice osiguravaju da se sve osobe koje dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama tretiraju na jednak način, kao i da im se omogući jednak pristup pravdi bez obzira na spol i/ili rod/

Aktivnosti gender mainstreaming-a za ostvarivanje strateškog cilja 3 su sljedeće:

3.1. Ažurirati web stranicu Suda, tj. na istoj učiniti dostupnim Strategiju za unapređenje rodne ravnopravnosti u pravosuđu BiH, Zakon o ravnopravnosti polova BiH i Zakon o

zabrani diskriminacije, nosilac aktivnosti je sekretar suda, rok za realizaciju aktivnosti je I kvartal 2025. godine, **očekivani rezultat**-upoznavanje javnosti sa Strategijom, te relevantnim zakonodavnom okvirom.

STRATEŠKI CILJ 4

/Sve osobe (stranke, svjedoci/svjedokinje, profesionalne stranke i drugi), koje dođu u kontakt sa pravosudnim institucijama, bilo da je takav kontakt ostvaren usmeno, pismeno ili putem društvenih mreža, smatraju da su pravosudne institucije utemeljene na principima rodne ravnopravnosti. I muškarci i žene imaju visok nivo povjerenja u pravosuđe/

Aktivnosti gender mainstreaming-a za ostvarivanje strateškog cilja 4 su sljedeće:

4.1. Upitnik za osobe (stranke, svjedoci/svjedokinje, profesionalne stranke i drugi) koje dolaze u kontakt sa Osnovnim sudom u Mrkonjić Gradu, nosilac aktivnosti je radna grupa, **rok-** III kvartal 2025, 2026. i 2027. godine, **očekivani rezultat** – prikupljanje podataka o iskustvima osoba koje dolaze u kontakt sa Sudom sa stajališta rodne ravnopravnosti.

ZAVRŠNI DIO

Akcioni plan za unapređenje rodne ravnopravnosti u Osnovnom sudu u Mrkonjić Gradu će se objaviti na web stranici i oglasnoj tabli suda.

**Predsjednik suda,
Dražen Vulin**